

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Ing. B. D.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. D. D., advokátom v B., proti odporcovi **Ing. A... D.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. P. M., advokátkou v B., **o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom D. - S.S. a Z.Z.**, maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, pracovisko Junácka 1, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 6 C 318/2010 , o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. septembra 2012, sp.zn. 9 Co 236/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a.**

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 13. marca 2012, č.k. 6 C 318/2010-89 manželstvo Ing. B. D., rodenej T., nar. X. a Ing. A. D., uzavreté dňa 23. septembra 2000 a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bratislava IV, zväzok 21, ročník 2000, strana 172, poradové číslo 167, rozviedol. Maloleté deti D. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal výživným pre maloletú S.S., sumou 850 € mesačne a pre maloletú Z.Z. sumou 790 € mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec má právo sa stýkať s maloletými S. a Z. každú stredu v čase od 15,00 hod. do štvrtka do 8,00 hod. Cez víkend vždy v nepárny kalendárny týždeň v roku v čase od piatka 17,00 hod. do nedele 18,00 hod. s výnimkou sviatkov a prázdnin. Počas Vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 18,00 hod. do 25.12. do 18,00 hod. a každý párný rok od 27.12. od 18,00 hod. do 05.01. nasledujúceho roku do 18,00 hod. Počas jarých prázdnin

od soboty 9,00 hod. do soboty nasledujúceho týždňa do 18,00 hod. Počas Veľkonočných sviatkov každý párný rok od štvrtka od 9,00 hod. do utorka do 18,00 hod. Počas letných prázdnin každý rok od 1.7. od 9,00 hod. do 15.7. do 18,00 hod. a od 1.8. od 9,00 hod. do 16.8. do 18,00 hod., s tým, že otec si deti vyzdvihne v stanovený čas v mieste bydliska matky detí a odovzdá ich matke v stanovený čas v mieste jej bydliska. Zároveň vyslovil, že rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletých S. a Z.. Vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa poukázal na to, že rodičia maloletých detí sa zhodli v otázke zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Pokiaľ ide o určenie výšky výživného na maloleté deti, vychádzal z priemerného mesačného netto zárobku matky 736,78 € a otca 4 139,74 €, pričom nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Zohľadnil vek a potreby maloletých detí, ktoré navštevujú základnú školu a majú právo sa podieľať na životnej úrovni svojich rodičov. Uviedol, že v konaní o rozvod rodičov a s ním spojenom konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom môže súd rozhodovať o výživnom len na čas po rozvode manželstva, nie o výživnom pred rozvodom manželstva (matka žiadala priznať výživné počnúc 20. júnom 2011). Preto v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol. Za primerané považoval prvostupňový súd mesačné výživné navrhnuté otcom v sumách 850 € a 790 €, ktoré umožňuje, aby matka maloletých detí mohla uhrádzať aj neočakávané mimoriadne výdavky maloletých detí. Príjem otca síce umožňuje tvorbu úspor pre maloleté deti, tieto však vzhľadom na ich vek – desať a sedemročné deti – potrebujú zabezpečiť svoje potreby. Disponovanie s prostriedkami na účte by si však vyžadovalo súhlas súdu, ktorá skutočnosť by deti, resp. ich rodičov nadmerne obmedzovala. Stanovené výživné zodpovedá súčasným pomerom rodičov a detí. Pri rozhodovaní o styku otca s maloletými deťmi vzal súd prvého stupňa do úvahy predovšetkým zhodné návrhy rodičov maloletých detí; v prípade úpravy počas Vianočných sviatkov zohľadňoval skutočnosť, že obaja rodičia majú právo tráviť prvý sviatok vianočný so svojimi deťmi a nemožno jedného z nich vylučovať z takýchto stretnutí. O trovách konania rozhodol v zmysle § 144, veta prvá, O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporcu rozsudkom z 20. septembra 2012, sp.zn. 9 Co 236/2012 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o výživnom na maloleté deti ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil s tým, že určené výživné pre maloletú S. a maloletú Z. je otec povinný platiť počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi

závermi prvostupňového súdu. Výšku výživného ustálenú súdom prvého stupňa sumou 850 € (mal. S.) a sumou 790 € (mal. Z.) považoval odvolací súd za primeranú jednak odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj schopnostiam a možnostiam odporcu, ich otca. Mal za to, že prvostupňovým súdom určené výživné na maloleté deti prekračuje obvyklý štandard bežného výživného, avšak pre takéto určenie výživného sú v danom prípade splnené zákonné podmienky. Zákon o rodine umožňuje – pokiaľ to dovoľujú schopnosti a možnosti výživou povinnej osoby – stanoviť výšku výživného aj nad vyšší, než bežný rámec v súlade so zákonnou požiadavkou práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Dokazovaním súd zistil, že zárobkové pomery otca maloletých detí sú nadštandardne vysoké, nakoľko dosahuje príjem 4 139,74 € mesačne netto, z ktorého otec maloletých detí bude schopný platiť určené výživné bez toho, aby bolo ohrozené uspokojenie jeho životných potrieb a nákladov. Uvedené výživné zároveň umožní poskytnúť deťom uspokojenie aj širších, nielen bežných odôvodnených potrieb. Obava otca, aby určené výživné nepoužila matka aj na úhradu iných (napr. svojich vlastných) potrieb, nielen potrieb detí, nemá podľa názoru odvolacieho súdu opodstatnenie. Odvolací súd v tomto smere poukázal na to, že v konaní nebola nikým a nijako spochybnená kvalita doterajšieho výkonu osobnej starostlivosti matky o maloleté deti, ani neuvážené hospodárenie s finančnými prostriedkami v domácnosti, či hospodárenie na úkor maloletých detí zo strany ich matky. V konaní bolo preukázané, že rodina bola zvyknutá na vyšší životný štandard, ktorý bol rodine schopný poskytnúť a zabezpečiť odporcu. K argumentom navrhovateľa uvedeným v odvolaní, že určené výživné neberie do úvahy skutočnosť, že mu bol súdom stanovený široký rozsah styku s deťmi, počas ktorého bude zabezpečovať ich potreby on, odvolací súd uviedol, že zodpovedá pravde, že v konaní bol stanovený rozsiahly styk otca s deťmi, počas ktorého bude on uhrádzať potreby detí, nepôjde však o úhradu potrieb v takej miere, ako v prípade matky. Náklady otca budú s ohľadom na povahu termínov, ktoré bude tráviť s deťmi – hlavne víkendy, sviatky a prázdninové obdobia – predstavovať predovšetkým náklady na stravu a voľnočasové aktivity detí. Stanovené výživné je tak určené na zabezpečenie ostatných potrieb maloletých detí (šatstvo, obuv, školské potreby, záujmové aktivity, tiež strava, bývanie a pod.) v domácnosti matky, s ktorou budú deti žiť a tráviť tak prevažnú väčšinu času. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku otca, že v konaní nebolo vykonané dokazovanie na odôvodnené potreby detí. Uviedol, že matka opakovane poukazovala na školské, aj mimoškolské aktivity oboch detí vo svojich písomných podaniach a na tieto otec rovnako tak písomne viackrát reagoval. Účastníci boli s ich obsahom navzájom oboznámení, pričom otec maloletých detí ich záujmové a voľnočasové aktivity

nespochybňoval. Odvolací súd ďalej uviedol, že vzhľadom na vek maloletých detí (10 a 7 rokov) ich matka vyvažuje výživné otca detí výkonom osobnej starostlivosti ešte stále v prevažnej miere. Maloleté deti s ňou žijú v spoločnej domácnosti, a teda matka starostlivosťou o domácnosť tiež fakticky uspokojuje ich osobné potreby. Súd prvého stupňa preto podľa názoru odvolacieho súdu správne pri rozhodovaní o výške výživného zohľadňoval výkon osobnej starostlivosti o deti zo strany matky, ktorá dosahuje v zamestnaní príjem 736,78 € mesačne netto. Rodičia vyživovaciu povinnosť voči iným deťom nemajú. Odvolací súd preto dospel k záveru, že výživné na maloletú S. a maloletú Z. bolo určené v súlade s ustanovením § 62 ods. 1, 2, 4, 5, ako aj ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z tohto dôvodu rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti, týkajúcej sa bežného výživného, potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdny proces v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Za takú vadu označil skutočnosť, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania napriek potrebe zopakovať alebo doplniť dokazovanie z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu prvostupňovým súdom, čím zároveň porušil princíp dvojinstančnosti súdneho konania a princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Taktiež namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými námietkami uvedenými v odvolaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnené a za vecne nesprávne. Mal za to, že odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, neriešil odôvodnenosť potrieb maloletých detí a odvolal sa iba na konštatovanie primeranosti a uspokojovania aj širších potrieb s ohľadom na schopnosti a možnosti otca, bez uvedenia na základe ktorých konkrétnych dôkazov rozhodol. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Navrhovateľka a kolízny opatrovník maloletých detí sa k dovolaniu odporcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Osobitne však treba zdôrazniť, že v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej Zákomom o rodine (vo veci výživného). Nejde pritom o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení. Napadnutý rozsudok nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale práve naopak, znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré

mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie práva na spravodlivý proces odporca vyvodzuje z toho, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania napriek potrebe zopakovať alebo doplniť dokazovanie z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu prvostupňovým súdom, čím zároveň porušil princíp dvojinštančnosti súdneho konania a princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (účinného od 1. januára 2012) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (účinného od 1. januára 2012) v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci, a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné dva v zákone vymenované prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v posudzovanej veci odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie za správne. Nepovažoval preto za potrebné súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie zopakovať alebo dokazovanie doplniť, o čom rozhodnúť je v jeho plnej kompetencii. Odvolací súd teda v danom prípade nepostupoval v rozpore so zákonom, keď na prejednanie odvolania nenariadil odvolacie pojednávanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k právnomu záveru, že tým, že odvolací súd vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie v zmysle ustanovenia § 214 ods. 1, 2 O.s.p., nebola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie jeho procesných práv, priznaných mu

v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnámajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa odporcovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ani k porušeniu princípu dvojinstančnosti konania a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

K porušeniu dvojinstančnosti konania by došlo vtedy, ak by odvolací súd „nečakane“ založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch, než súd prvého stupňa. Vtedy by bolo odporcovi odňaté právo namietať správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde, čo by zakladalo vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. O taký prípad ale v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd sa neodchýlil od skutkových zistení a právnych záverov prvostupňového súdu a neposúdil vec odlišne. Z toho dôvodu nedošlo ani k porušeniu princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa týkajúca sa nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu a nevysporiadania sa s námietkami odporcu uvedenými v odvolaní.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani

c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o výživnom na maloleté deti potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že sudy v konaní dospeli k neúplným alebo nesprávnym skutkovým záverom, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. Odporcom tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa jeho názoru vychádzali pri rozhodovaní sudy nižších stupňov, môže mať (prípadne) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia, avšak skutočnosť, že sudy (prípadne) z takýchto skutkových zistení vychádzali, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., a teda i ani prípustnosť dovolania odporcu podľa tohto ustanovenia.

Z dovolania vyplýva tiež námietka odporcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym

právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia odporcu boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol odporca úspešný. Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal procesne úspešnej navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová